

TABACAKAKAKA NI BULA

IVAKASALA RARABA BALETA NA COVID - 19 YAVALA RAWA OQO MO TAQOMAKI KEDA KECE

Me yacova mai na siga Tusiti na ika 16 ni Maji se galala tikoga o Viti mai na matetaka na COVID – 19. Ia, sa dodonu meda yavala rawa oqo meda vukea na tudei nei Viti ena nodra taqomaki na malumalumu ena mateka sa roboti vuravura mai oqo.

Sa kena ibalebale sa dodonu vei keda kece na lewei Viti meda vakalevutaka na ikalawa ni tiko savasava ka meda vakamatautaka na tiko veiyawaki me vukei keda meda taqomaki ira ke rawarawa na kena tauvi ira na matetaka oqo.

Sa vakayacora oti e 54 na vakadidike na Tabacakakaka ni Bula e Viti vei ira era siqemi ni tauvi ira tiko na COVID – 19 e Viti. Ia, e sega ni dua e vakadeitaki ni sa tauvi koya tiko na matataka oqo. E 35 na vakadidike oya e caka ga e Viti.

E tukuna na WHO ni 168,019 na kisi ni matataka oqo e vuravura. E 6,610 na kisi oya e kunei ena 148 na vanua e vuravura.

Na Tabacakakaka ni Bula esa liutaki na qaqarauni kina COVID – 19, sa kaukauwa cake talega na nona tataqomaki.

E dua na ka e vakabibitaka oya na nodra vakalevutaka na lewenivanua na nodra tiko savasava me tarova na dewa ni matetaka oqo ka mera taqomaki kina e rawarawa na kena tauvi ira ni COVID – 19.

O ira e rawarawa na kena tauvi ira e oka kina o ira na yabaki 60 se sivia – vaka talega kina o ira na gone sobu ka tauvi ira tiko na mate ni suka, mata ni uto, kei na tubu ni dra.

Sa kena ibalebale ni sega walega nira na vakabulai kina na itaba matua – era na gadreva talega na itaba gone mera taqomaki.

Mo savata wasoma na ligamu ena sovu kei na wai ena 20 na sekodi se na wainimate tale eso ni savaliga ka mo kakua ni tara tiko na matamu.

Tabonaka na gusumu ena gauna o suru se vu kina ka kauta tani na tissue o vakayagataka. Kakua ni biuta nomu vale kevaka o sega ni bula vinaka.

Sa kena gauna talega mesa kua na lululu se veimokomoko. Me vaka sa tukuna na turaga na Paraiminisita vakabula ga mai vakayawa ka me lailai sobu na levu ni tamata drau veitaratara.

Qoka e so tale na ikalawa meda vakayacora me tarova na dewa ni COVID – 19 kei na matetaka tale eso.

Sa vakauqeti kemuni na Tabacakakaka ni Bula moni kakua ni wasea na itukutuku e vuka voli ka lasutaki.

Keitou na tukuna yani na gauna esa dua kina na kisi ni matataka oqo. Vakarakavi ga kina itukutuku mai na Tabacakakaka ni Bula ena kena website (<http://www.health.gov.fj/>) se na neitou Facebook page, se na website ni WHO (www.who.int).

Kevaka o lesu mai ena dua na vanua e veitauvi tiko kina na COVID – 19 ena loma ni 14 na siga sa oti ka o vakila na matetaka, na vu se taqa na nomu icegu, veitaratara sara mai ena gauna totolo duadua kina dua vei ira nan aba ni talevoni sa tabaki toka era:

Ke o gadreva mo raica e dua na vuniwai yalovinaka qiri e liu kina veinaba oqo ni bera ni o gole yani, me vakalailaitaka na nomu rawa ni vakadewataka vua e dua tale na matetaka oya.

- Wasewase e Loma 2219905
- Wasewase na Tokalau 2219905
- Wasewase na Muaira 2219907
- Wasewase na Vualiku 2219908